

ఓం

దర్శుఖసంవత్సరాదిని క్రితాణా గోత్రేనారాయణ
గజపతిరాయనింగారుC.I.E,వారి మహలులోజరిగిం
చిన సంకీర్తనాసంతరమందు చేసినయుపన్యాసము=

యతీర్తనం యత్స్మరణం యదీక్షణం
యదవస్థనంయచ్ఛ్రవణం యదర్హణమ్|
లోకస్య సద్యో విభువోతికల్మషం
తస్మైస్మభద్రశ్రీవశే నమోనమః||

యతీర్తనమ్= ఎవ్వనికీర్తనంబును, య
త్స్మరణమ్= ఎవ్వనిస్మరణంబును, యదీక్ష
ణమ్=ఎవ్వనిజూచుటయును,యదవస్థనమ్ =
ఎవ్వని నమస్కరించుటయును,యచ్ఛ్రవణ
మ్=ఎవ్వనివినుటయును, యదర్హణమ్=ఎ
వ్వనిపూజయు, సద్యః= అప్పుడే,లోకస్య=
లోకముయొక్క, కిల్బిషమ్= పాపమును,వి

ధునోతి = పోగొట్టుచున్నదో, సుభద్రకీ
 వసే తస్యై = మంగళకరంబగువినికీగల వా
 క్కొఱకు, నమః = నమస్కారము- నమః =
 నమస్కారము-

౧ ఇదివరలో ముఖ్యముగా మత
 ములలో వ్రాయబడ్డ ఉపదేశములను గుటిం
 చి చెప్పియున్నాము గదా. ఇప్పుడు మ
 తస్వరోహములనున్న హిందూమతముయొ
 క్క వివరణమునున్న కొంచెముప్రస్తావిం
 చుదము.

తైదికమతావళిలో చెప్పినది

“మతములనఁగా అభిప్రాయముల
 ముఱ-ఈశబ్దము, మన్, తలంచు అనుభావు
 పుపై బుట్టినది. ఈ మతశబ్దము ఆముష్మిక
 మును గుటించిన సిద్ధాంతములయందు వ్యవ
 హరింపబడుచున్నది. ఆముష్మికమనగా పర
 లోక సంబంధియైనది”

౨ ఈపృథివియొక్క పురాతనచరిత్రములవల్ల అనేకమతములు ప్రసరించి యున్నవి- వాటిలో కొన్నితర్వాత ఉత్పన్నములయినప్పటికిని అవిప్రవర్తించియుండిన దేశములు అన్యమతములవల్ల ఇప్పుడు ఆక్రాంతములయి యున్నవి- ఈభారతఖండములో అనేకమతములు వ్యాపించినప్పటికిని ఒకప్పుడు బౌద్ధమతమువల్ల దేశముచాలామట్టుకు ఆక్రాంతమైయుండి నప్పటికిని ఆదిమతమైన హిందూమతము స్థాపించబడియున్నదిగాని కొడువదేశములయందలి మతములవలె ఈమతము నశించి ఈదేశము అన్యమతావేష్టితము కాలేదు-

౩ హిందువులు, తమముఖ్యమతగ్రంథములైనఁగా వేదములు భగవంతునివల్ల శ్రుతములుగా చెప్పబడ్డవిగనుక, అదే ఆదిమతమని చెప్పుచున్నారు- హిందూమతములో

ఒకవ్యక్తిని అనుసరించి మతాచారము భగ
వంతుఁడు చెప్పినాఁడని లేదు- ఆదిని భగ
వంతుఁడే శ్రుతిపూర్వకముగా తనసంగతి
న్ని లోకోపకార సంగతిన్ని ఆత్మనిత్యత్వము
మొదలయినవాటినిన్ని ప్రసాదించినట్లు చె
ప్పఁబడియున్నది

తిరిగి వైదికమతావళిలో చెప్పబడ్డది

ఏమంటే

“వేదముబ్రహ్మకాండమనియునుక
ర్మకాండమనియును రెండు భాగములు- క
ర్మకాండమున ముఖ్యముగా పరమేశ్వరా
రాధనరూపములయిన యజ్ఞాది కృతులు
లు చెప్పఁబడినవి- బ్రహ్మకాండమున జీవే
శ్వరతత్త్వము చెప్పఁబడినది- వీనిలో కర్మ
కాండము మొదట నావిరభవించినది- త
ర్వాత బ్రహ్మకాండమైన ఉపనిషత్తులు అవి
రభవించినవి- ఉపనిషత్తులమునకు అస్యం

శ్రేయః ఉపనిషీడతి అని వీగ్రహవాక్యము-
దీనియందు మేలు ఉన్నది అనిదానియథా-
ము- అనఁగా మనకు హితమును తెలియఁజే-
యినది ఉపనిషత్తునుట- ఉపనిషచ్ఛబ్దమున
కు రహస్యమనియు నొక్కయథాము క-
లదు'

ఈయుపనిషత్తులలోనే బ్రహ్మతత్త్వ-
ము, బ్రహ్మపాదము, చెప్పఁబడి ఇ-
వి హిందూవేదాంత గ్రంథములకు ఆకర-
మైయున్నవి- వీటిని గూర్చియే వేదవ్యాసుల-
వారు సూత్రములను జేసియున్నారు-

మఱియును కర్మకాండములో చే-
ప్పిన యజ్ఞకృత్యములకు అగ్ని, ఇంద్రు-
డు, రవి, ముఖ్యులయిన యజ్ఞదేవతలుగా
పర్వటుపబడి వీరికొఱకే యజ్ఞాది కృ-
తువులు చేయవలసినదిగా చెప్పబడి వా-
యువు వరుణుడు మొదలయిన ఇతరదే

వతల పేరులతో గూడ ఏరీకేయజ్ఞకృత్యములు చేయబడుచు, ఒక్కొక్క పేరుగల దేవత నిమిత్తము కృతువు చేయునప్పుడు ఆ దేవతయే సర్వేశ్వరుడుగా నారాధన చేయబడుచుండడమే కాకుండా మఱియు ను తమ తమ ఈప్పితాథము అనేక దేవతలను గుఱించి మంత్రయుక్తములయిన హోమములు పఠింపవలెను.

ఇంకను ఉపనీషత్తులలో, నిర్వికల్పాని రత్నానోనిరాభ్యాత శ్చుద్ధో దేవ ఏకో నారాయణః॥ అని చెప్పబడినవాని యొక్క ఆరాధన హిందూమతమునకు ముఖ్యమైన వృత్తికిని ఆయననే ఉద్దేశించి సృష్టిస్థితిలయహేతువులనుబట్టి ఉపాసనాకార్యార్థము ఆయనకు యావకల్పన చేయబడ్డదని చెప్పబడియున్నది.

మహర్షిశ్లో

ఉపాసకానాంకార్యాశం

బ్రహ్మణో హపకల్పనా ।

అనగా బ్రహ్మ సృజించుటకున్న విష్ణువు
పాలనకున్న మహేశ్వరుడు లయమునకు
న్న అనియేర్పర్చబడియుండడమే కాకుం
డా పేరుతమతమకార్యములకు 'లోపయ్యే
వారిని, అనగా సరస్వతి విద్యకున్న లక్ష్మి
శోభకున్న కరుణకున్న పార్వతి సమ
స్తశక్తులకున్న, భార్యలుగా చేర్చుకొన్నట్లు
ఉన్నది. ఇంతేకాకుండా ఆదిశక్తిస్వరూపి
నియై భగవతి అయితి కారణభూతురాల
ని కూడా చెప్పబడియున్నది.

ఈ దేవతలు పూర్వము కమా
కాండములో ఇందుగిడు అగ్ని రవి వీరిని గు
ఱించివెప్పిన ప్రకారము ఒక్కొక్కదేవతను
అర్చనచేసినప్పుడు ఆదేవతయే సర్వశక్తిగ
ల భగవంతుడని చెప్పబడినట్లున్నది.

ఇంతేకాకుండా భగవంతుడు ఆ
నేకావతారములుఎత్తి లోకసంరక్షణము
చేసినాడని చెప్పబడ్డది-

భగవద్గీతలు ఆర॥ శ్లో॥

షరిత్రాణాయ సాధూనాం

వినాశాయచ దుష్కృతామ్ ।

ధర్మ సంస్థాపనార్థాయ

సంభవామి యుగేయుగే ॥ .

సాధూనామ్ = సత్పురుషులయొక్క , షరి
త్రాణాయ = రక్షణకొఱకున్న, దుష్కృ
తామ్ = పాపకర్మములుచేయువారి , వినా
శాయచ = నాశముకొఱకున్న , ధర్మసం
స్థాపనార్థాయ = ధర్మములనులెస్సగా
స్థాపించుటకొఱకున్న , యుగేయుగే = ప్రతి
యుగమందును , సంభవామి = పుట్టుచుం
డును .

అవతారపురుషులేమి ఋషులేమిఆ

నేకాద్భుత కార్యములు చేసియున్నట్లు చెప్పడమే కాకుండా హిందూమతములో అనేక కౌఖిలు ఏర్పడి తమతమ ఉపాసనల కొలది అనేక పూజలు చేయబడుచున్నవి.

మఱిన్ని ప్రతిగొప్పవస్తువున్న కాలమున్న భగవంతుని స్వరూపముగా నేహించువులు తమ గ్రంథములనుబట్టి తలంచుదురు.

భగవద్గీతలు అం॥ శ్లో-౨౬॥

అశ్వత్థాన సర్వ వృక్షాణాం

దేవర్షీణాం వ నారదః॥

గన్ధర్వాణాం చిత్రరథ

స్సిద్ధానాం కపిలామనిః॥

సర్వవృక్షాణామ్ = అన్ని చెట్లలో, అశ్వత్థః = రావిచెట్టును, అస్మి = అగుచున్నాను. దేవర్షీణామ్ = దేవర్షులలో, నారదశ్చ = నారదుడనును, అస్మి = అగుచున్నాను. గంధ

ర్వాణామ్ = గంధర్వులలో, చిత్రరథః = చిత్ర
రథుడను, అస్మి = అగుచున్నాను-సిద్ధానా
మ్ = సిద్ధులలో, కపిలః మునిః = కపిలుడ
నెడి మునిని, అస్మి - అగుచున్నాను-

భగవద్గీ || అం || శ్లో ౩౫ ||

మాసానాం మార్గశీర్షమా

మృతూనాం కృశమాకరః ||

మాసానామ్ = మాసములలో, మార్గశీ
ర్షః = మార్గశీర్షము, అహమ్ = నేను-
ముతూనామ్ = మృతులవులలో, కృశమా
కరః = వసంతము, అహమ్ = నేను-

ఈచొప్పున హిందూమతములోవారి
వారి మనోభిప్రాయములనుబట్టి అనేక
జాభోపాసనలుకూడ ఏర్పడియున్నవి.

హిందూమతములో భగవంతుని ఆ
రాధనయున్న పరోపకారమున్న ఇండు
తో చేరిన దేవుడునున్న మంచినడతయు

న్ను చెప్పబడడమే కాకుండా ఆత్మనిత్యముని
 నిశీరీరమునిత్యమునినిశీరనాశమును గూర్చి
 భయపడవద్దనిన్ని జన్మాంతరములున్నవని
 నిన్ని పైలోకములున్నవనిన్ని భగవంతుని
 యందే భారముంచవలసినదనిన్ని మోక్ష
 స్థానమున్నదనిన్ని చెప్పబడియున్నది.

ఆత్మనిత్యత్వమును గూర్చి
 భగవ॥౨౨॥గ్లోకం॥

దేహీనిత్యమవధ్యోయం
 దేహీ సర్వస్య భారతః ।
 తస్మాత్సర్వాణి భూతాని
 నత్యం శోచితు మహా-సి॥

హే భారత = భారతవంశ్యుడా, సర్వ
 స్య = సమస్తమైనప్రాణి జాతమునకును,
 దేహీ = దేహము, వధ్యమానేఽపి = చెడఁ
 గొట్టఁబడుచున్నను, నయందేహీ = ఈశ
 రీరముకలవాడగు నాత్మ, నిత్యమ్ = నిత్య

ముగా, అవధ్యః= చెడఁగొట్టఁబడఁదగిన
వాఁడు కాఁడు. తస్మాత్ = అందువలన,
త్వమ్= నీవు, సర్వాణి భూతాని= అన్ని
భూతములనుగూర్చి, శోచితుమ్= దుఃఖించు
టకై, నాహాసి= తగవు.

శరీరానిత్యత్వమునుగూర్చి

భగవత్ప్రశ్నోగం॥

అనన్తవన్తత్తమే దేహః

నిత్యస్యోక్తా శరీరిణః!

అనాశిన్తోప్రమేయస్య

తస్మాద్యధ్వస్య భారత॥

నిత్యస్య= నిత్యుఁడును, అన్తవన్తమేయస్య= తె
లుసుకోవడమునకు అతీతుఁడైన వాఁడును,
అనాశిన్ః= నాశములేని వాఁడునగు, శరీ
రిణః= ఆత్మయొక్క, త్తమేదేహః= ఈదే
హములు, అనన్తవన్తః= నాశముగలవిగ, ఉ
క్తాః= చెప్పబడ్డవి.

శరీరనాశమును గూర్చిభయపడవద్దని

భగవ॥౨౨॥శ్లో ౧౩॥

దేహీనోస్త్విన్ యథా దేహే

కౌమారం యావనం జరా ।

తథా దేహాంతరప్రాప్తి

ధీరశ త్ర నముహ్యతి ॥

దేహీనః = ఆత్మకు , అస్త్విన్ దేహే = ఈ
దేహమున , కౌమారమ్ = బాల్యంబు
ను , యావనమ్ = యావనంబును, జరా =
ముదిమియును , యథా = ఎట్లు , భవంతి =
తలుగుచున్నవో, తథా = అట్లే, దేహాంత
రప్రాప్తిః = మఱియొక శరీరమును బొం
దుటయును , భవతి = కలుగు చున్నది- త
త్ర = ఆవిషయమున , ధీరః = బుద్ధిమంతుఁ
డు, నముహ్యతి = మోహముఁ జెందఁడు -

తైజస్వములను గూర్చి -

భగవ॥౨౪॥ శ్లో ౧౪॥

బహునిమే వ్యతీతాని

జన్తాని తవచార్జున !

తాన్యహం వేద సర్వాణి
నత్వం వేద్య పరంతప ॥

హాఅజ్ఞాన = ఓయజ్ఞానుడా , మే -
నాకును, తవచ = నీకును , బహువాని = ఆ
సేకములయిన , జన్తాని = జన్తములు , వ్య
తీతాని = అతీక్రమించినవి - తాని సర్వా
ణి - వాని నన్నిటిని , అహమ్ - నేను ,
వేద = ఎటుంగుదును , త్వమ్ = నీవు , న
వేత్త - ఎటుంగవు -

ఈచొప్పున జన్తములు ఉన్నవన్న న
మృకము ఏమికలుగఁ జేయుచున్నది? - పైజన్త
మందు తనకు మేలుకలిగేకొఱకు వర్తమానజ
న్తములో యుక్తప్రవర్తనగా నడవడమే
కాకుండా తన నడువడినిగుఱించి పౌతిజన్త
ములో దిద్దుకోనుటకు అవకాశము కలిగి
యుంటుంది -

భగవంతుని స్థేవించినవాఁడు ఆతనిని

పాంచుచున్నాడని యున్నదీగదా-

భగవద్గీ॥ ఆ ౭ ॥ శ్లో ౨౩ ॥

దేవాన్ దేవయజ్ఞో యాన్తి

మద్భక్తా యాన్తి మామపి ।

దేవయజ్ఞః - దేవతలను గూర్చి యాగములు
చేయువారు , దేవాన్ = దేవతలను, యా
న్తి - పాంచుచున్నారు . మద్భక్తాఅపి = నా
భక్తులును , మామ్ = నన్ను , యాన్తి =
పాంచుచున్నారు -

కర్తమునుగూర్చి-

భగవద్గీ॥ ఆ ౨ ॥ శ్లో ౪౮ ॥

యోగస్థః కురుకర్మాణి

సంగం త్యక్త్వా ధనంజయ ।

సిద్ధ్యసిద్ధ్యోస్సమో భూత్వా

సమత్వం యోగ ఉచ్యతే ॥

హేధనంజయ - ఓయర్జునుడా, సంగమ్ =
సంగమును, త్యక్త్వా - విడిచి, సిద్ధ్య సి
ద్ధ్యోః = ఫలము సిద్ధించుట యందును సిద్ధిం

పకపోవుటయందును , సమః = సమానుఁ
డవు , భూత్వా = జయి, యోగస్థస్స
న్ = యోగమందున్నవాడవై , కమాన్
ణి = కర్మములను , తురు = చేయుము -
సమత్వమ్ = సమానముగా నుండుటయే ,
యోగః = యోగము , ఇతి = అని , ఉ
చ్యతే = చెప్పబడును -

పైలోకమునుగూర్చియు నీతివర్తన
మునుగూర్చియు

భారతము- ఆనుకొననికపర్యము -

అగ్రకె||శ్లో||౨౪||

యే వజ్రయన్తి పరుషం

పరద్రోహంచ మానవాః ।

సర్వ భూత సమా పాస్తాః

తేనరా స్వర్గ-గామినః ॥

యేమానవాః = ఏమనుష్యులు, పరుషమ్ =

పరుషమైన వచనమును, పరద్రోహంచ =

పరులవిషయమయిన ద్రోహమునున్ను, వ

జయంతి = విడిచిపెట్టుచున్నారో, సర్వ
భూతసమాః = సమస్త ప్రాణులయందు
సములును, దాంతాః = దమముగలవారున
గు, తేనరాః = ఆనరులు, స్వర్గగామి
నః = స్వర్గమునుపొందెడివారు, భవన్తి =
అగుచున్నారు-

భావతమ ఆనుకా||అగృహ||శ్లో-౨౬||

అరణ్యే విజనే న్యస్తం

పరస్వందృశ్యతే యదా ।

మనసాపి నహింసన్తి

తేనరాస్స్వర్గగామినః ॥

విజనే = జనశూన్యమగు, అరణ్యే = అడవి
యందు, న్యస్తమ్ = ఉంచబడిన, పరస్వ
మ్ = పరధనమును, యదా = ఎప్పుడు, మ
నసాపి = మనస్సుచేతనున్న, నహింసన్తి =
హింసించుట, అనగా హరింపనిచ్చయించ
రో, తేనరాః = ఆనరులు, స్వర్గగామి

నః = స్వర్గమును పొందెడివారు, భవన్తి =
అగుచున్నారు.

భార||అను|| అగ్రకె||శ్లోకె||
తక్షవ పరదారాన్యే
కామవృత్తాన్ రహేమాగతాన్ |
మనసాఽపి నహింసన్తి
తేనరా స్వర్గ గామినః||

తక్షవ = అలాగుననే, కామవృత్తాన్ = షడ్వత్
భవ్యాపారముకలిగినట్టియు, రహేమాగతా
న్ = ఏకాంతస్థులమును పొందినట్టియు, పర
దారాన్ = పరస్పరీలను యే = ఎవ్వరు, మ
నసాఽపి = మనస్సుచేతనున్న, నహింస
న్తి = హింసింపరో, అనగా కామించరో,
తేనరాః = ఆనరులు, స్వర్గగామినః = స్వ
ర్గమును పొందెడివారు, భవన్తి = అగుచు
న్నారు.

పశ్చిమకారమును గూర్చి

భారతము || ఆను || అ ౨౩ || శ్లో ౬ ||

అస్మైన సదృశం దానం

నభూతం నభవిష్యతి ।

తస్మా దన్నం విశేషేణ

దాతుమిచ్ఛన్తి మానవాః ॥

అస్మైన = అన్నదానముతో, సదృశమ్ = స
మానమైన, దానమ్ = దానము, భూత
మ్ = అయినదియు, న = లేదు-నభవిష్యతి
= కాబోదు. తస్మాత్ = అందువలన, మా
నవాః = మానుష్యులు, విశేషేణ = విశే
షముగా, అన్నమ్ = అన్నమును, దాతు
మ్ = ఇచ్చుటకై ఇచ్ఛన్తి - ఇచ్చయిం
చుచున్నారు ।

ఇంకనుక్షుమమేదలయినవాటినిగురించి-

భారతము || ఆను || అ ౨౩ || శ్లో ౭ ||

క్షమావత్తత్త ధీరాశ్చ

ధర్మకార్యమచోఢితాః ।

మజ్జిభాచారసంపన్నాః

పురుషాస్సర్వగమినః॥

తమూవస్తః = ఓర్క్లిగలవారును , ధీరాః =
ధీరులును, ధర్మకాశ్చేషు = ధర్మకార్యము
లవిషయమై, ఉత్థితాః = ప్రయత్నించుచు
గ్నవారును, మజ్జిభాచారసంపన్నాశ్చ = శు
భాచారసంపన్నులునగు , పురుషాః = పురు
షులు, స్వర్గగమినః = స్వర్గమును పొం
దెడివారు, భవంతి = అగుచున్నారు.

అపకారిః ఉపకారమును గుఱించి-

శివపురాణము- శ్లోనసంహిత .

అపకారిషు యశ్చైవ

హ్యుపకారం కరోతివై।

తస్యదర్శనమాత్రేణ

పాతకంనైవ తివృత్తిః॥

యః- ఏవ్వఁడు, అపకారిషు = అపకారుల
విషయమై, ఉపకారమ్ = ఉపకారమును ,

కరోతి - చేయుచున్నాఁడో, తస్య - వా
నియుక్క, దర్శనమాత్రేణ = దశకన
మాత్రముచేత, పాతకమ్ = పాపము, న
తిష్ఠత్యేవ = ఉండదు.

భారతము - శాంతిపర్వము॥

అ ౨౨౮ : శ్లో ౬॥

అభివాదాన్తితిక్షేత

నాభిమన్యేత కించన ।

కోధ్యమానః ప్రియంబూయా

దాకుప్తః కుశలంవదేత్ ।

అభివాదాన్ = అభిముఖుగానాడు మాట
లను, తితిక్షేత = సహించవలసినది-కించన =
దేనినైనను, నాభిమన్యేత = అభిమానించగూ
డదు. కోధ్యమానః = కోపపెట్టబడ్డ వాఁడై,
ప్రియమ్ - ప్రియమయినదానిని, బ్రూయాత్
= పలుకవలయును. ఆకుప్తః = తిట్టబడ్డవాఁడ
యి, కుశలమ్ = క్షేమమును, వదేత్ = పలుక

వలయును.

భగవంతుని యందే భారముంచవలసి నది

అనుసంగతిః గూర్చి

భగవద్గీ ॥ ౨౧౮ ॥ శ్లో ౬౬॥

సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య

మామేకం శరణం వ్రజ ।

అహంత్యాసర్వపాపేభ్యో

మోక్షయిష్యామి మాశుచః॥

సర్వధర్మాన్ = అన్ని ధర్మములను, పరిత్యజ్య
= విడిచి, ఏకం = ఒక్కడనగు, మామ్ = న
న్ను, శరణమ్ = శరణమునుగా, వ్రజ = పొందు
ము- అహమ్ = నేను, త్యా = నిన్ను, సర్వ
పాపేభ్యః = అన్ని పాపములనుండి, మో
క్షయిష్యామి = విడిపించెదను- మాశుచః =
దుఃఖింపకుము-

సర్వధర్మ పరిత్యాగమును గూర్చి
పూర్వాచార్యులయిన శ్రీశంకరాచార్యుల

వారున్న శ్రీరామానుజాచార్యులవారున్న
 శ్రీమద్వాచార్యులవారున్న భిన్నభిన్నతా
 త్వర్యములు పడివాసియున్నారు. సర్వధ
 ర్మ పరిత్యాగమనఁగా భగవద్ధ్యానతత్వ
 రుఁడగు పురుషుని స్వయముగా సర్వధర్మ
 ములను విడుచుట కానిపురుషుఁడు లోకొపకా
 రాధకంబులగు సర్వధర్మంబుల విడుచుట
 యానా? ఆమతకర్త లగుపైవారు కేవలము సం
 న్యాసులయి భగవంతుని సే వ్యానింపుచు
 న్నను లోకొపకారిము నిమిత్తము ప్రస్థా
 నత్రయమునకు భావ్యములు చేసే మారమైన
 దేశములకు గూడ కాళ్లనడకి సే వెల్లిజ్ఞానో
 పదేశములు చేసిమతస్థాపనములు చేయలేదా

మాక్షమునుగూర్చి-

భగవద్గీ॥౨౬॥శ్లో॥౪॥

ప్రయత్నా ద్యతమానస్తు

యోగీ శంఖస్థకిల్బిమః॥

౨౪

అనేకజన్మ సంసిద్ధః
తతోయాతి పరాంగతిమ్॥

ప్రయత్నాత్ = పయత్నమువలన, యతమా
నః = యత్నముచేయుచున్న, యోగీతు =
యోగియైతే, సంశుద్ధకిల్బిషః = పోయిన మ
లినము గలవాడును అనగా పాపములేని
వాడును, అనేకజన్మసంసిద్ధః = అనేక జ
న్మములయందు సిద్ధిపొందినవాడునయితే
తః = అటవయిని, పరాంగతిమ్ = గొప్పగ
తిని, యాతి = పొందుచున్నాడు-

భగవద్గీ॥ అం३॥ శ్లో२౦॥

సమంపశ్య హి సర్వత్ర
సమవస్థిత మీశ్వరమ్ |
సహి నప్రాయోక్తా నాత్మానం
తతోయాతి పరాంగతిమ్॥

సర్వత్ర = అంతటను, సమవస్థితమ్ = సమ
ముగానున్న, ఈశ్వరమ్ = ఈశ్వరుని, పశ్యన్

= చూచుచున్నవాడు, ఆత్మనా= ఆత్మ
 చేత, ఆత్మానమ్= ఆత్మను, ఒకమనిషి
 చేత ఒకమనిషిని, నహినస్తిహి= హింసించు
 పడుగదా- తతః= దానివలన, పరామ్=
 గొప్పదియగు, గతిమ్= గతిని, యాతి=
 పొందుచున్నాడు-

భగవద్భ్యా నతత్పరులగు వారలమన
 స్సులు వేనిని అంటవుగదా-

భాగవతము శస్త్రమస్కంధము-

సీ॥ మందారమకర ండమాధుర్యమునఁగ్రోలు
 మధుపంబునోవునే మదనమునకు
 నిర్మల మందాకినీ పీచికలఁదూగు
 రాయంచ చనుసే తరంగిణులకు
 లలితరసాల పల్లవఖాదియై చొక్కు
 కోయిల చేరునే కుటజములకు
 పూణ్ణేందు చంద్రికాస్ఫురితచకోరక
 మరుగునే సాద్రనీ హారములకు

సంబుజోదరు దివ్యపాదావలింధ్ర

చింతనామృత పానవిశేష మత్త

చిత్తమేరీతి నితరుల జేర నేర్పు

వినుత గుణశీల మాటలుబేయునేల

మందార మకరంద = కల్పప్రసూన మకరంద

దమువంటి భగవద్భాసామృతము యొక్క

మాధుర్యమును - తీపివి, కోలు = త్రాగు

చుండు, మధుపంబు = మనంబునెడి తుమ్మె

ద, మదనములకు = ఉష్ణైత్తపువ్వులవలె

ససహ్యములగు తరళార్యముల మీదికి, పో

వునే = పోవునా నిర్మలమందాకినీ = స్వచ్ఛ

మైన గంగానదవలె విత్రిమైన భగవద్భాస

నామృత ప్రవాహముయొక్క, వీచికలన్ =

తరంగములయందు, తూగు = ఊగుచున్న,

రాయంచ = రాజహంసవంటి మనస్సు, త

రంగిణులకు = ఇతరనదులవంటియన్యకృత్యం

ములమీదికి, చనునె = నడచునా - లలితరసాత్మ

పల్లవ=సుందరములగుతియ్యమామిడిదిగుల్లవ
 లె మనోహరంబగుభగవద్ధ్యానామృతమును,
 ఖాదియై=అనుభవింపుచున్నదై, చాక్కు-సుఖ
 పారవశ్యమును పొందియున్న, కోయిల=
 కోయిలవంటి చేతము, కుటజములకు = అం
 కుడుచిగుల్లవలె వెగటయిన యితరకార్య
 ములమీదికి, చేరు సే= అనుసరించునా. పూ
 ణేంద్రు చంద్రికా= పూర్ణచంద్రుని వె
 స్సెలవలె నాహ్లాదకరంబగు భగవద్ధ్యా
 నామృతమందు, స్ఫురిత= ప్రకాశించుచు
 న్న, చకోరకంబు=చకోరమువంటిచిత్తము,
 సాంస్రసీహారములకు= దట్టమైనమంచువలె
 నున్న యితరకార్యములకు, అరుగునే= వి
 ళ్లునా- అంబుజోదరు దివ్య పాదారవింధ
 చింతనామృతపానవిశేషమత్తచిత్తము= ప
 త్లనాభుని, పద్మమునాభియందుగల వీష్ణు
 ఘృయొక్క నాభీపద్మమందు సృష్టికర్తగా

నియమింపఁబడ్డ బ్రహ్మ ఉద్భవించినట్లు చె
ప్పుచున్నారుగనుక—కారణం కారణా
నామ్—అని చెప్పఁబడిన భగవంతుని ది
వ్యంబులగు నడుగుచానురలయొక్క ధ్యా
నంబనెడి యవ్యతపానముచే మిగుల మ
డించిన చిత్తము, పరీతి= పంచాప్పున, ఇత
రుల= పైవారలననఁగా ఇతరకృత్యముల
ను, చేరన్ = పొందుటకు, సేర్పు = నేర్పు
ను. వినుతగుణశీల = సోత్రిము చేయఁద
గిన గుణములును స్వభావంబును గలవాఁ
డా, మాటలు వేయు సేల=పలుకులు వేయెం
డుకు-

అనఁగా భగవంతునియందు ధ్యాన
ము కలగిన మనస్సు ఇతరధర్మములవల్ల త
నకు కార్యమున్నదని అనుకొనునా-

ఉత్పన్నమైనమతములు-

౪ (1) ఆదినిమిసర్ అనే దేశము

లో, అనగా ఐగుప్తదేశములో, ఇప్పుడు ఇంగ్లీషువారు ఈజిప్టుని వ్యవహరించుచున్న దేశములో, ఎప్పటి జనులు విశేషప్రాజ్ఞులయి తమకున్న భగవంతునికున్నడగ్గ సంబంధము ఆలోచిస్తూ లోకోపకారమయిన పనులు చేయడమున్నా భగవంతుని ఆరాధననిమిత్తము అనేకవిధమయిన ఒక్కొక్కదేవతను గురించి రూప నిరూపణ చేసుకొని పూజలేర్పఱచినట్లున్న జీవులకు జన్మాంతరములున్నట్లును పరలోకమున్నట్లును నమ్మకము కలిగి యుండినట్లు చెప్పబడియున్నది.

x (2) మఱియొకటి ఏష్యాఖండమునకు పశ్చిమపుదికు ననున్న అసీరియా, (ఇంచులొనిదే) కాలియా, బాబిలోనియా దేశములలోను కూడా మతవర్చను గుఱించిన్ని లోకోపకార కార్యములయొక్క ని

బంధనలను గురించి విన్న మతములు ఏర్పడి యుండినట్లు కనబడుచున్నది. ఆవియును రూపనిరూపణ చేసియే కొలుస్తూ ఉండినట్లున్న పరలోకపునమ్మకము కలిగి యున్నట్లున్న కనబడుచున్నది.

౬ (3) గ్రీస్ దేశములో అప్పటి గ్రీకుల వల మతవిచారణ ప్రజ్వరిల్లి తానవిశిష్టమైన ఆసక్తి ప్రబలమై భగవంతుని యారాధన అనేకరూపకములుగానున్న నేకవ్యక్తులుగానున్న ఏర్పగ్చబడ్డది. మనుష్యునకు మనుష్యుడు చేయవలసిన యుపకార ప్రయోజనములయిన పద్ధతులు కూడ ఏర్పడియుండెను. వీరి ఋషులు అద్భుతకార్యములను (miracles) చేసినారనిన్ని చెప్పబడియున్నది.

౭ (4) వారి తర్వాత ప్రబలులయిన రోమనులకేతకూడ ఇదే ప్రకారము భగ

పర్యాయములకా విస్తీర్ణమును చేసి అనేక
ప్రకారములయిన పూజలు రూపములు
గా ఏర్పర్చబడ్డది. మనిషికి మనిషి చేయవ
లసిన ఉపకార పద్ధతులు ఏర్పడి యుం
డెను.

వీరికి అనగా గ్రీక్ రోమన్ మత
స్థులకు పరలోక మునట్లున్న భగవంతుని
యారాధన యుండవలసినట్లున్న ఆత్మని
త్యమైనట్లున్న చెప్పబడియున్నది.

పైని చెప్పబడిన ఈ విధి కార్మికా
బావిలోనియా దేశములు ఇప్పుడు మహా
మృదుమతముచే ఆక్రమింపబడినట్లు కనబ
డుచున్నది.

గ్రీస్ రోమన్ దేశములు కిరస్తాన్
మతమువల్ల ఆవరింపబడ్డట్లు కనబడుచు న్నది.

సమస్తము పృథివిలో ప్రవర్తించు

మతములు

౮ హిందూ మతమును గురించి ఇదివరకు చెప్పియున్నాము- ఇదిగాక (1) యెహూదీ మతము (2) పారసీక మతము (3) బౌద్ధ మతము (4) జైన మతము (5) కాన్ ఫ్యూషి అన్ అనే చీనా మతము (6) కరస్తాన్ మతము (7) ఇస్లామీ అనగా మహమ్మదీయ మతము ఇవి ముఖ్యముగా ప్రవర్తించుచున్నవి- ఇంకను అనేక మతములు అనేక విధములుగా నున్నవి.

౯ (1) యెహూదీ మతము అనగా హిబ్రూ భాషను ఓట్టుబైబిలులో చెప్పబడిన మతము భగవంతుడొక్కడే అనిన్ని అతడు ఆశీర్వాదిస్తూ ఉండిన లోకుల హితముకొఱకు ఆయన పూజనీయత్వము జరుగ్ లెమ్ పట్టణములో ఏర్పడిచిన దేవాలయములో ఆర్క అనే ముఖ్యస్థానముగా ఏర్పడిన గొళపరీదేశములో భగవంతుడావరిం

చి యుండెననిన్ని యజ్ఞాదీమూలముగాబ
 లులు ఆదేవాలయములో అతనికివ్వడముకు
 వాటిక లేర్పడినవనిన్ని అతడు ప్రజలకు ప
 దిఆజ్ఞలు ఇచ్చినాడనిన్ని నీతిమార్గముగా
 తిరగవలసినదనిన్ని ఒకటతన్నెగాని భూ
 రుభవస్వర్లోకములలోనున్నవస్తువునుకొలు
 వగూడదనిచెప్పి నాడనిన్నిచెప్పబడియున్న
 ది- చాలానిదిఽప్తములకు ఆయన స్వయ
 ము విజయముచేస్తూ ఉండేవారనిన్ని మిస
 యా అనే ఒకపురుషుడు హిందువులలో
 కలీకావతారమెత్తుననిచెప్పబడినట్లుఅవతార
 మెత్తి వచ్చి వారిని సంరక్షిస్తా
 డనిన్నివారిదీర్ఘదర్ములవల్లచెప్పబడియున్నది.
 ఈమతములు అద్భుతకార్యములు (mira-
 cles) చేసినట్లుచెప్పబడియున్నది- ఈమత
 ములోపరలోకమును గుఱించి స్పష్టముగా
 చెప్పినట్లుకనబడదు- ఆయినా భ్వనియుండ

వచ్చును.

౧౦(2)పారసీకమతము. భగవంతుఁడొక్కఁడే అనిన్ని అతనిపూజలయనశేసినగొప్పకాంతిగల వస్తువును అనఁగా అగ్నిని ఆరాధించుటనిన్ని అదిముఖ్యమనిన్ని సదాచారముగా తిరుగవలసినదనిన్ని నీతివర్తనముగప్రవర్తించుచున్న యెడలమంచిలోకముకలుగుననిన్ని చెప్పబడ్డది. కొన్నిఆత్మలను నిత్యముగా భగవంతుడు ఉన్నాడనిన్ని కొన్నిఆత్మలను వారిపాపములుకొలది నశింపజేస్తాడనిన్ని చెప్పబడడమే కాకుండాహిందూవులలోకలికావతారమెత్తేటట్లు చెప్పబడ్డట్లు భగవంతుఁడు అవతారమెత్తివచ్చివాతని సంరక్షించుననిన్ని చెప్పబడియున్నది - ఈప్రకాము జ్యోరావ్త్ అనే వారి మతగురువు వ్రాసినజండవస్థ అనే వారిముఖ్యమతగ్రంథములో చెప్పబడియు

న్నది

౧౧(౩)బౌద్ధమతము. సకలప్రాణులను తన.ప్రాణమువలె చూచుకొనవలెననిన్ని అమృతంపాగుణము మనుష్యులయందేకాక తీర్యగ్జంతువులయందును తుదకు పురుగులయందును గూడ కనుపర్చవలెననిన్ని ఇటువంటి ధర్మాచరణయెమనుష్యులకు విధిఅనిన్ని శాస్త్రబడినదిగాని దైవమున్నట్టు చెప్పలేదు -

అయితే పైజన్మములు పైలోకములు ఉన్నవనిన్ని వ్రతమాచరించెడి అనఁగా ధర్మచక్రప్రకారము ఆచరించెడిపురుషులకును స్త్రీలకును ముక్తి అనఁగా నిర్వాణము అనఁగా ఏమీలేకపోవుట కలుగుతుందని చెప్పబడియున్నది- ఈమతము శాఖలుగా ఏర్పడియున్నట్లు కనబడుచున్నది -

బౌద్ధమతమునకు బుద్ధుఁడు ప్రధాన

నుడనిన్ని జైనమతమునకు జనుఁడు ప్రథా
నుడనిన్ని చెప్పఁబడియున్నది- బౌద్ధుల
ఋషులున్న జైనుల అహంతులున్న చా
ల అద్భుతకార్యములు (miracles) చేసిన
ట్లు కనఁబడుచున్నది.

.౧౨ (4) కాన్ ఫ్యూషి ఆన్ అనే చీ
నాగురుమతము. ఈమతములోపైని చెప్పిన
వరుసనే సమస్త ప్రాణులయందును అను
కంపాగుణము కనుపరచవలసినదనిన్ని హె
విన్ అనఁగా పైష్ఠానమును ఆరాధించుమని
న్ని చెప్పఁబడియున్నదిగాని పరసనల్ గా
డ్ అనఁగా భగవంతుడనే పరమాత్ముని
తీంచి చెప్పఁబడి యుండలేదు- పితరులనగు
తీంచి ప్రదానములు మాత్రము చెప్పబడి
యున్నవి.

చీనాదేశపు చక్రవర్తిగారు ఈమత
ప్రవతకాధ్యక్షులుగానుండి పైష్ఠానము

అనగా హెవిన్ కు కుమారుడుగా పెంపొందిన
మును పూజ చేస్తూ ఉంటారు.

౧౩(5) జపాను దేశస్థులు చీనా దేశస్థుల
లకంటె తక్కువ మత ప్రవీణులుగా కనుబ
డుచును. లేవోట్జ్ (Lao-tze), ఆన్ గు
రువు వీరి మత గురువు. ఈయనకున్న కాన్
ఫ్యూషియసు (confucius) అను వారికిన్ని
సంభాషణలు జరిగినట్లు కనబడుచున్నది.
చాలామంది ప్రజలు షిన్ టో యిస్
(shin- tois) అనిన్ని బౌద్ధులు అనిగ్నీ వా
డుక చేయబడుచున్నారు. షిన్ టోయి అ
నే శబ్దమునకు అర్థము దేవతలకు య
తులకు మార్గము అని. చేతనవస్తువులకే
కాకుండా అచేతనవస్తువులకు కూడా ఆ
త్మయున్నదని వీరి మతము. వాయువు మొ
దలయిన అనేక దేవతల ఆరాధనము కూ
డా వీరి మతములో కలిగియున్నది.

౧౪-(6) క్రైస్తవ మతము. లోకోద్ధారణ నిమిత్తము భగవంతుడు యెహూదీ దేశములో పూర్వము వారిదీక్షుడర్కులు చెప్పిన మెసయా క్రీస్తు (అభిషిక్తుడు) అనే మనషిగా అవతారమెత్తినాడనియును, అనేకోపదేశములు, పరోపకార విషయమైయును తుమయనగా ఓర్చునిగు తించియును ఆపకారికి ఉపకారము చేయుమనియును మనిషి ఎప్పుడును నిర్లప్తతగా ఉండవలసినదనియును మనుష్యులు ఒకరి కొకరు సోదరభావముగానుండి భగవంతుని మహిమను కొనియాడుచుండవలయుననియును రేపటిసంగతికి జిజ్ఞాస చేయనక్కరలేకుండ మొట్టమొదట భగవంతునియొక్క రాజ్యమును అనగా ఆయనయొక్క స్థాన ప్రాప్తినికొరుమనీయును విహింసములు వాటియంతటను అవియె సంప్రాప్తములగు

ను అనియును చెప్పబడి యున్నది-

ఈయన చాల అద్భుతకార్యములు జరిగించినాడని న్యూటన్ మెంటులో చెప్పబడినది-

అప్పటి జోద్ అసగా యెహూదీమ తమువారు ఓల్డుబైబిలుకు అపొథకము చేసి జరిగించిన కొన్ని భేషజకార్యములు నిరథకముల నివారించెడి యుచదేశములుచేసినాడనియును , ఈయనమిసయాఅసేడి రక్షణ నిమిత్తము రాబోయే అవతారపు కృత్యమును వహించినాడనియును అప్పటి ఆదేశవాసస్థులయిన యెహూదీయులు ఈయన మీద అప్పటి రాజ్యమేలుకున్న రోమన్ వారి న్యాయాధిపతియైన పైలెట్ దగ్గర మొట్టచెట్టుకొని ఆయనను సిలువలు కొట్టించినారనియును , తీర సిలువలు కొట్టేసమయములోఁగూడ తన్ను ఈచొప్పున కొ

ట్టించినవారు ఎటుగక ఈకృత్యముచేసినారు
 గనుక వారిని తుమింపవలసినదనీ భగవం
 తుని ప్రార్థన చేసినాడనియును , మను
 ష్యునిపాపములకై పూర్వము ఓట్టుబైబిలు
 లో చెప్పబడిన యజ్ఞాదిబలులకు బదులు
 గా దేవుడయినప్పటికిని ఆయనయె బలి
 యైనాడనియును, దయాభారేయైడైయు
 న్నవాడనియును, మరణమును బొంది తిథి
 గి లేచివచ్చి భూలోకములో నివసించిత
 నశిష్యులకు కనబడి తనదేవత్వమును స్థా
 పించి తరువాత ఆకాశమార్గముగా తన
 తండ్రియయిన భగవంతునితో ఏకత్వము
 ను పొందిన తాను ఆయనస్థానమునకు వె
 ర్లిపోయి ఆయన తుడిభాగమందు ఉంటు
 న్నాడనియును కిరస్తాన్ మతముకు మూల
 గ్రంథమైన న్యూటెస్టుమెంటులా చెప్పబడి
 యున్నది-

మఱియును ఈమతమును అనేక శాఖలుగా కిరస్తానులు ఆచరించుచున్నారు.

వారు అందఱును తండ్రియైన దేవుడనియును కొడుకయిన దేవుడనియును పరిశుద్ధాత్మ అయిన దేవుడనియును ముగ్గురును ఒకగాడేయనియును త్వాత్మకత్వము ఏకాత్మకత్వముగా క్రైస్తులయొక్క దైవత్వమును స్థాపించుచున్నారు.

ఇదిగాక ఇంకనొక కిరస్తాన్ శాఖ వారు త్వాత్మకత్వమును ఒక్కకభగవంతుడు వేతే ఒకగాడే ఏకాత్మకత్వముగా నున్నాడనియును మనుష్యునియొక్క రక్షణార్థము ఈక్రీస్తువారిని ఆయన పంపి పురుషులకొరకుగా పేసనాడనియును ఈయన ద్వారమున సే ముక్తి కలుగవలెననియును ఒప్పుదురు. కాని ఈయన మనుష్యులకందఱకు రక్షకునిగా నెంచుచు ఈయనయొక్క దైవత్వ

మునుబప్పురు. కాని న్యాయమే మెంటులో
చెప్పబడ్డ ఈయనచేసినాడనిన అద్భుతకా
ర్యములను చనిపోయి తిరిగివచ్చినాడను
టను దేవునియొక్క కుడిభాగమందు పెన
డంటాడనుటనున్న ఒప్పుకొనుచున్నారు.

ఇక మృతబాంధవ క్రైస్తవలంద
ఱకును ఒకరికొకరికి స్వశరీరములతో బం
ధుబాంధవ మిత్రపక్షణయును సాంగత్య
మును భగవంతుని యెదుట కలుగుచున్నదని
మాడ నమ్మకము కలిగియున్నది.

దీనినిబట్టి వారు తమవారు చనిపోవు
నప్పుడు, చనిపోయిన తరువాత తిరిగివారిని
చూస్తారని మనోజ్వైర్యముకలిగి మృతబాం
ధవ భయమును నివారణచేసికొనుచున్నారు

౧౫ (7) ఇస్లాహీల్ వతము అనగా
మహమ్మదీయ వతము. భగవంతుడొక్కఁ
డున్నాడనియును నియమనిరాకారనిరంజను

డనియును ఆయనయొక్క ముఖ్యమయినటు
 వంటిన్ని కడపటివాడయినటువంటిన్ని దీర్ఘ
 దర్శి మహమ్మదనియును దీర్ఘదర్శులయి
 నట్టిల్లు బైబిలులో చెప్పబడిన ఆబ్రహామ్మో
 దుదుమొదలయినవారను న్యూబయిబిలులో
 చెప్పబడినక్రీస్తువారును ప్రజలయుపకార
 మునిమితము భగవంతునివల్ల పంపింపబ
 డ్డ ఈశ్వరాజ్ఞానములయిన దూతలు అ
 యియుండిరనియును అందులో కడపటిదీర్ఘ
 దర్శియగు మహమ్మదప్పారా లోకోప
 కారాథకమైన అనేక ఆశ్చులు భగవం
 తుడు ఇచ్చినాడనియును భగవంతుని ద
 ర్శనమునకు ఆయన వెళ్లితిరిగి వచ్చుచుం
 డెక్కివాడనియును భగవంతుని కొడువవ
 లసినదనియును మనుష్యులు పరస్పరలోప
 కారములు చేసికొనవలసినదనియును ప్రి
 తిబొందినతరువాత ఆత్మలు మోక్షమునఁ

గా పైని అనేక స్వర్గాదిభోగములు అనుభవించుచు భగవంతుని దర్శనమును అప్పుడప్పుడు చేయుచుమహమ్మదుయొక్కసాంగత్యము కలిగి ఆయన ఆదరణను తూడ పొందియుందురనియును మోక్షమనునదిభగవంతునియొక్క కారుణ్యమువల్లనే కలుగవలసియుండును అనియున్నదిగాని మఱియేకర్మములవల్లను కాదనియును 'చెప్పబడియున్నది-

౧౬ మొదట హిందూమతమును గురించి చెప్పియున్నప్రకారము భరతఖండములో అనేకమతములు ప్రసరించి కొందఱు అన్యమతావలంబులయినప్పటికిని ఈదేశము మెట్టుమీద హిందూమతమునే అవలంబించియున్నదిగాని అన్యమతాక్రాంతము కాదు- పృథివిలో ఇతరదేశములు పోయితే అన్యమతాక్రాంతములయినటులకనబడుచు

న్నవి-

ఏష్యాఖండములో హీబ్రూభాష
లో చెప్పబడిన ఓట్టుబయిబిలులో నుదా
హరించబడ్డ యెహూదీవతస్థులు ఇప్పుడు
పృథివిలో నచ్చటచ్చట వ్యాపించియు
న్నారు- పూర్వమువారిదేశమైన జూడి
యా ఇప్పుడు మహమ్మదుమతము చేతను
న్ను కిరస్తాన్ మతము చేతనును ఆక్రాం
తమైనటుల కనబడుచున్నది-

మఱియును పూర్వము పారసీకమ
తము వ్యాపించియుండిన పారసీకదేశము
ఇప్పుడు మహమ్మదుమతముచే నాక్రాం
తమైయున్నది - పారసీకవతస్థులు చా
లమంది ఇండియామొదలయినదేశములలో
వ్యాపించియున్నారు-

మఱియును జపాన్ చీనా బర్మా
సింహళదీప్వముమొదలయిన దేశములును

వారి పూర్వమతమును విడిచి ఇప్పుడు
బౌద్ధమతమువలనున్న అంతుల తత్త్వము
గల మతములవలనున్న ఆక్రాంతములయి
యున్నవి.

యూరపుఖండము పూర్వము గ్రీకు
రోమను మతములచేతనున్న వారివారి
స్వమతములచేతనున్న వ్యాపింపబడియుం
డినది- ఇప్పుడు కిరస్త్తాన్లతమువల్ల ఆక్రాం
తమయి యున్నది- అయితే ఈఖండము
లో కొద్దిప్రదేశమైన తురికీరాజ్యము
మాత్రము మహమ్మదుమతముచే నాక్రాంత
మయియున్నది.

ఆఫ్రికా ఖండములో చాల ప్రదేశ
ములున్న కొన్ని ద్వీపములున్న ఏష్యాఖండ
ములో కొన్ని ద్వీపములున్న పూర్వమ
తములను విడిచి ఇప్పుడు మహమ్మదుమతము
చే ఆక్రాంతమైయున్నవి.

ఉత్తరదక్షిణ అమెరికాఖండములు
న్న ఆస్ట్రేలియాఖండమున్న పూర్వ
పు షాతస్థులు ఎచ్చటనైనను కిరాతకులు
గా నున్నప్పటికిని ఇప్పుడు యూరపు ప్రజ
లవల్లనేనింపబడి కిరీస్తాస్థతమువల్ల ఆకాం
తములయి యున్నవి-

౧౭- లోకములో మతముల జనసంఖ్య-
హిందవులు ౧౭౯౨౪౨౫౬౨- యెహూ
దీలు ౯౩౧౦౨౦- పారసీకులు ౧౦౦౭౧౯౦
బౌద్ధమతములో చీనా జపాన్ దేశములుక
లుపును ౧౪౨౩౦౫౪౭౫- క్రైస్తవులు ౩౭౦
౨౭౨౬౬౬- మహమ్మదీయులు ౧౦౩౪౫౩
౫౯౪- ఆఫ్రికాదేశములోనున్న ఇతరఖం
డములలోనున్న అజ్ఞానముగానుండే ప్రజ
లుఒక్కొక్క దేశము నిరూపించుకొని ఒ
క్కొక్క కార్యసిద్ధికొఱకు అర్చనచేసికొ
నికొలిచేమతస్థులు ౧౨౯౦౦౦౦౦౦- కొసకు

వెరసి అన్నిమతముల జనులు ౧౨౯౪౫౩
౩౯౭౩ మందిగా గ్రంథమువల్ల కనబడు
చున్నారు.

౧౨ మతములన్నియును ఇంచుమించుగా భగవంతుని ఆరాధనను గుఱించియును యుక్తవర్తనగాతిగుగలంతులకును జెప్పుచున్నవిగదా-ఇదిగాక కిరాతకుఁడుసహా భగవంతుఁడున్నాఁడన్న జ్ఞానమున్ను లోకమునకు ఉపకారము చేసే జ్ఞానమున్ను కలిగియున్నట్లు కనబడుచున్నది- అందు వల్ల ఏమి తెలియఁబడుచున్నది? ఇహలోకసౌఖ్యమున్ను పరలోక సంప్రాప్తినికలుగుచున్నది అనిగదా- అయితేమనుష్యునకు తనబుద్ధిసంకషణం అనఁగా విచారణయొక్క న్యూనాధికములవల్ల జ్ఞానాధికమున్ను జ్ఞానమ్యానత్వమున్ను కలిగినట్లుచునముఁబప్పుకొనవలసినది గదా. అందువల్ల జ్ఞా

నాధికులయినవారు భగవంతునియొక్క జ్ఞానమును ఎక్కువగా తెలిసికొందురు- జ్ఞానస్యానత్వము కలిగినవారు భగవంతుని ఆరాధన వేటువిధముగా తెలిసికొందురు-

౧౯ భగవంతుడు మనహృదయమందె వివేచనాశక్తి కలుగజేసి యుక్తప్రవర్తనగా తిరుగులంచులకున్న తన్ను ఆరాధించుటకున్న ఆతడే మనశ్శక్తికలుగజేసినట్లుకనఁబడుచున్నది.

౨౦ పరమపురుషుడొక్కఁడేరా॥

పరికింప నందత్రికిని॥

౨౧ ఈరోజు మనము ఆశ్రమ్ గీరి ఓంచుచున్నట్టి గొప్పపండుగ దినము- ఈదుర్ముఖ సంవత్సరాదియందు అనేకమంది సుహృదులును బంధువులును దేవుని యెదుట మన మనసులలోనున్న ఆశలన్నియును తెలుపుటకు కూడుకున్నట్టి సమయము- అతిపరిశు

ధృతైన జేవునియొక్క ప్రకాశమైన సింహాసనము వలకు వెళ్లుచున్నట్టిమనఃపాఠానయొక్క ధృవీని అతఁడు వినకుండా ఉంటాడా? -

సంవత్సరము సంవత్సరముజరిగే ఈ యుత్సవములు అనఁగా భగవంతుని గూర్చిన సంతోషకరమైన ధృవీయును మీలందఱిలోకూడ నేను జేయడము సంతోషపడమైనదిగాదా -

వాయు పూరితమైన హృదయేని. ఆ కాశములోకోటికోటిసక్షత్రములనును మనము నివహించియున్న భూగోళమునును ప్రభావముండైన సూర్యునిని చంద్రునిని సృజించి నిలిపి వారిపనులు క్రమముగా నడిపించుచున్న

శ్రీ॥ భీషాస్సావ్యాతఃపవతే ।

భీషో కేత సూర్యః

ఇశ్యక్త ప్రకారుడయిన విశ్వకరునియొ
 కిఁ గన్గరణమేయందతిశోకూఞ్చి పేయశ
 ముకన్న నాభాగ్యమేమున్నది

సంపూర్ణము.

10254

